

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder det på den baggrund hensigtsmæssigt, at det fremgår udtrykkeligt af lov om kommunernes styrelse, at det almindelige kommunale tilsyn viger, hvis der er en særlig rekurs- eller tilsynsmyndighed, der er kompetent til at tage stilling til sagen.

Denne afgrænsning af tilsynets kompetence har baggrund i det forhold, at de særlige rekurs- og tilsynsmyndigheder i almindelighed har bedre forudsætninger for at behandle en sag end det almindelige kommunaltilsyn som følge af et specielt kendskab til det konkrete sagsområde. Rekursmyndigheder vil endvidere typisk have flere reaktionsmuligheder end statsamtmanden, herunder f.eks. kompetence til at omgøre en kommunes beslutning. Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder det imidlertid vigtigt, at der i tilfælde, hvor sagen ikke kan behandles af en særlig klageinstans, selvom spørgsmålet er omfattet af klageinstansens kompetence, er mulighed for, at kommunaltilsynet kan tage stilling til sagen. Dette sikrer en mulighed for kontrol, f.eks. i tilfælde hvor ingen klageberettiget ønsker at klage til en rekursmyndighed over en ulovlig begunstigende afgørelse. Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder det endvidere vigtigt, at generelle beslutninger, retningslinjer eller praksis, uanset at det konkrete kommunale dispositioner kan påklages til en rekursmyndighed, er omfattet af kommunaltilsynet i det omfang, rekursmyndigheden ikke kan tage stilling hertil.

Der henvises til *lovforslagets § 1, nr. 16*, til den foreslåede bestemmelse i lov om kommunernes styrelse § 48, stk. 3.

5.2. Tilsynsmyndighedernes sagsrejsning

Kommunaltilsynets sager rejses efter *gældende ret* principielt af egen drift. Tilsynets mulighed for at rejse sager er alene begrænset af principperne om saglig forvaltning og af behørig hensyntagen til, at der skal være tale om sager, der ikke er så gamle, at de ikke har betydning for den aktuelle retstilstand.

Pligten for den kommunale tilsynsmyndighed til efter *gældende ret* at undersøge sager indtræder, når der for tilsynsmyndigheden foreligger oplysninger, der giver en vis sandsynlighed for, at der foreligger en ulovlighed, der ikke er af bagatelagtig karakter. Der gælder ikke en pligt til at undersøge sagen nærmere, hvis det omhandlede spørgsmål ikke har aktuel retlig betydning.

Det er ofte henvendelser fra borgere eller andre, der får tilsynsmyndigheden til at overveje, hvorvidt der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en sag. En klage fra en borger eller en anden henvendelse fra en borger er

imidtledt hverken en nødvendig eller en tilstrækkelig forudsætning for, at tilsynsmyndigheden kan rejse en sag.

Der henvises til beskrivelsen af *gældende ret* i betænkning nr. 1395/2000, side 104-105.

Det er *Klagereformudvalgets* opfattelse, at det følger af kommunaltilsynets formål og karakter, at sager rejses af egen drift. En henvendelse til tilsynsmyndigheden fra en part i en kommunal sag bør efter udvalgets opfattelse ikke i sig selv indebære, at tilsynsmyndigheden skal realitetsbehandle sagen. Det bør efter udvalgets opfattelse være karakteren af de oplysninger, der foreligger for tilsynsmyndigheden, der skal være afgørende for, om tilsynsmyndigheden kan eller skal undersøge en sag nærmere.

På den baggrund foreslår udvalget, at der i lov om kommunernes styrelse medtages en bestemmelse, der kodificerer, at det er tilsynsmyndigheden, der beslutter, om en sag giver anledning til nærmere undersøgelse.

Der henvises til betænkning nr. 1395/2000, side 234 – 236.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enig i Klage-reformudvalgets opfattelse, og lovforslaget er affattet i overensstemmelse hermed. De kommunale tilsynsmyndigheder er ikke klageinstanser, og en henvendelse til kommunaltilsynet skal ikke medføre et retskrav på at få henvendelsen realitetsbehandlet. Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder, at det er i bedst overensstemmelse med varetagelsen af tilsynsopgaven, at tilsynsmyndigheden selv kan tage stilling til, om der er grundlag for at iværksætte nærmere undersøgelser. Det fremgår derfor udtrykkeligt af lovforslaget, at statsamtmanden selv beslutter, om en sag giver anledning til nærmere undersøgelse.

Tilsynsmyndigheden har i visse tilfælde en initiativpligt. Ved initiativpligt forstås, at tilsynsmyndigheden har en pligt til at undersøge sagen nærmere. Initiativpligten indtræder, når der foreligger oplysninger, som giver grund til at antage, at der er en vis sandsynlighed for en ulovlighed, som ikke er bagatelagtig. Karakteren af de oplysninger, der foreligger for tilsynsmyndigheden er således afgørende for initiativpligtens indtræden. Der gælder ikke en pligt til at undersøge sagen nærmere, hvis det omhandlede spørgsmål ikke har aktuel retlig betydning. Lovforslaget indebærer ikke en ændring af tilsynsmyndighedens initiativpligt i forhold til i dag.

Der henvises til *lovforslagets § 1, nr. 16*, til den foreslåede bestemmelse i lov om kommunernes styrelse § 48 a.